

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IX. Causæ simplicium Presbyterorum ad sedem apostolicam referebantur quando de fide agebatur. Probatur multis exemplis. Ergo causæ quoque Presbyterorum possunt esse majores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Vide lib. 1. c. 10.
5. 6.

Synodus enim Sardicensis nihil statuit de relationibus ad Summum Pontificem mittendis in materia fidei. Itaque synodus illa ab Innocentio laudata non alia est quam Nicæna, cujus ipse mentio facit in initio hujus capituli tertij; ubi ait causas Clericorum, tam superioris ordinis, quam etiam inferioris, terminandas esse secundum Nicænam synodum ab Episcopis provinciarum, adeo ut non liceat ad alias convolare provincias.

VII. Canonibus tamen Nicænis modum quendam præscribit Innocentius his verbis: *Sine præjudicio tamen Ecclesie Romanæ, cui in omnibus causis debet reverentia custodiri.* Clausula illa petita est ex canone sexto ejusdem Concilij Nicæni; quo vetus consuetudo confirmatur pro conservatione jurium Patriarcharum & ceterorum Metropolitanorum, præcipuè verò pro juribus Episcopi Romani conservandis, qui illic expressè nominatur. Quare cum Innocentius pronuntiat synodum Nicænam causas Clericorum superioris ordinis commisisse iudicio synodorum uniuscujusque provinciarum, rectè addidit salvam tamen esse in omnibus debere reverentiam sedi Romanæ debitam, id est, servandam esse auctoritatem primatus Romani ab eadem Nicæna synodo confirmati. Quoniam verò exceptio illa vaga est & generalis, & ad causas Episcoporum & reliquorum Clericorum porrigitur, (hic est enim genuinus sensus horum verborum in omnibus causis) eam Innocentius apertè explicat in iis quæ sequuntur, quæ duo quædam probant, nimirum reverentiam illam versari in jure relationis, & relationem tamen fieri tantum debere in causis majoribus, id est, in controversiis fidei & in dubiis disciplinæ causis. Et quia duo illa capita respicere possunt non solum Episcopos, sed etiam reliquos Clericos, & laicos, rectè scriptum est in initio capituli tertij servandam esse reverentiam Ecclesie Romanæ debitam, id est, mittendam esse relationem ad apostolicam sedem in omnibus causis, id est, in causis & contentionibus quæ inter Clericos tam superioris ordinis quam etiam inferioris fuerint exortæ. Existimo autem eam explicationem multò meliorem esse ea quæ vulgò huic loco affingitur, verba nempe illa, *in omnibus causis*, nihil aliud significare quam depositiones Episcoporum, quæ dein explicantur, ut aiunt, sub nomine causarum majorum. Nam interpretatio illa violenta est, ac verbis ipsis contraria; quæ, ut dixi, complectuntur causas Episcoporum & Clericorum, quoties eas contingit esse majores.

VIII. Ad faciliorem autem intelligen-

tiam hujus materie, observandum est causas majores sedi apostolicæ reservatas ea tempestate restrictas fuisse ad duo capita superius allata, ad dubia videlicet fidei & disciplinæ, tum depositiones Episcoporum inter causas majores non fuisse relatas tempore Concilij Nicæni, neque deinceps per multum ævi. Harum observationum probatio in promptu est, & manifesta. Constat enim depositiones Episcoporum peragi olim solitas unica Episcoporum auctoritate, juxta canones Nicænos itémque Sardicensis, qui prorsus obtinuerunt in Occidente usque ad tempora Nicolai primi; adeo ut si appellatio non interponeretur, depositiones illæ mandarentur executioni absque auctoritate Summi Pontificis. Præterea Pelagius secundus ad Joannem Patriarcham CP. scribens circa annum DLXXVII. locum hunc ex epistola Innocentij laudans & interpretans, ait unamquamque provinciam habere debere suos iudices, Episcopos nimirum, ut in sua quælibet synodo causas terminet, tam Episcoporum quam aliorum Clericorum, si appellatio non interponeretur. Tum addit majores & difficiles quæstiones referri semper debere ad apostolicam sedem, sicut synodus statuit, & consuetudo exigit. *Majores verò, inquit, & difficiles quæstiones, ut sancta synodus statuit, & beata consuetudo exigit, ad sedem apostolicam semper referantur.* Quibus verbis explicat verba Innocentij: *Majores cause*, id est, *difficiles quæstiones*. In eundem sensum Leo primus, ad Anastasium Episcopum Thessalonicensem scribens, tum demum causas Episcoporum referendas esse docet ad apostolicam sedem si quid inciderit admodum difficile, ita ut nec à synodo provinciali definiti potuerit, nec à synodo Illyricana: *Si foris inter ipsos qui præsent de majoribus (quod absit) peccatis causa nascatur quæ provinciali nequeat examine definiti, fraternitatem tuam de totius negotij qualitate Metropolitanus curabit instruere; & si coram positus partibus nec tuo fuerit res sopita iudicio, ad nostram cognitionem quicquid illud est transferatur.* Sanè Vigilius Pontifex Romanus ad Eutherij consulta respondens, ac causas commemorans sedi apostolicæ reservatas, iudicia appellationum Episcoporum & majores causas velut quasdam res prorsus divinas recenset. *Omnium appellantium apostolicam sedem Episcoporum iudicia*, inquit, *& cunctarum majorum negotia causarum eidem sancte sedi reservata esse liquet.*

IX. Præterea, causæ simplicium Presbyterorum, quando de fide agebatur, ad sedem apostolicam referebantur, ut patet ex causa

causa Pelagij & Celestij. Idem constat etiam ex causa Eustathij Diaconi, quem de hæresi suspectum esse censuerant Episcopi Macedoniæ: quem tamen gradu suo deiecere noluit Innocentius, tamen ab Episcopis illis fuisset damnatus. Tum etiam proferri potest exemplum Eutychemis Archimandritæ Constantinopolitani. Vnde colligitur causas quoque Presbyterorum posse esse majores, æquè ac causas Episcoporum.

X. Ea est sententia Hincmari ut existimet Innocentium, tamen Nicæni Concilij mentionem faciat in initio hujus capituli tertij epistolæ ad Viætricium, alludere nihilominus ad Concilium Sardicensè, cum ait, *ad sedem apostolicam, sicut synodus statuit, referatur, ac relationem illam tum demum fieri debere si Episcopi appellaverint.* Hæc sunt verba Hincmari. *Beatus quoque Innocentius, inquit, ad Viætricium Rothomagensem Episcopum duo capitula magni Concilij Nicæni & capitulum Sardicensium Concilij de Episcoporum ad sedem apostolicam appellatione uno capitulo sagaciter atque patenter explicat.* Hæc est sententia Hincmari, ut dixi. Sed multa sunt quæ me ab eo discedere cogunt. Primum enim propositio Innocentij puris & manifestis verbis concepta est, nulla conditione adjecta. Decernit autem ut ad sedem apostolicam referatur in omnibus causis majoribus, absque ullo discrimine. Et tamen Hincmarus eas relationes coercet ad solas Episcoporum depositiones, si fortè provocaverint. Deinde, causæ majores propriè sunt illæ quas commemoravi, non autem judicia Episcoporum, nisi si in judiciis illis incideret difficilis quæpiam quæstio nondum à canonibus definita, à adnotavit Hincmarus ipse in epistola ad Nicolaum primum, quæ extat apud Flodoardum, cuiusque infra mentionem faciam in capite xx i. hujus libri. Tertio, verisimile non est ut Innocentius alterius Concilij meminisse voluerit in fine capituli quàm ejus mentionem fecit in initio, quin discrimen adnotare etiam voluerit, si ullum fuisset. Demum adnotandum hæc est (& hæc observatio multum confert ad decisionem propositio- nis principalis) Siricium & Innocentium nullos canones in auctoritatem recepisse quàm Nicænos. Neuter enim aliorum canonum observationem imperat quàm Nicænorum. id quod eorum ex epistolis liquet. Quin & Innocentius in epistola ad clerum Constantinopolitanum, quæ extat apud Sozomenum, disertis verbis scribit nullos esse canones, præter Nicænos, ad quorum observationem Ecclesia teneatur. *Canonibus porro obsequendum esse scribimus, inquit, qui*

Nicæe sunt decreti: quos solus consecrari decet Ecclesiam catholicam, & juxta eos judicare. Idipsum scribit Innocentius in epistola ad Theophilum Episcopum Alexandrinum, quæ extat apud Palladium in vita Chryso- stomi, ubi ait Romanam Ecclesiam nullos canones admittere præter Nicænos: *Alios quippe canones Romana non admittit Ecclesia.*

CAPVT XIV.

Synopsis.

I. Relationes etiam à Conciliis generalibus & nationalibus fiebant ad apostolicam sedem, tanquam ad caput omnium Ecclesiarum, ut ejus auctoritate consequeretur executio constitutorum, neque tamen eorum confirmatio petebatur. Probatum ex epistola synodica Concilij Sardicensium.

II. Concilium Arelatense statutorum suorum publicationem delegat Papa Silvestro. Secunda synodus Oecumenica relationem ad Damasum Papam misit de rebus in synodo gestis, procul à petitione confirmationis.

III. Concilia provincialia Occidentis referebant ad sedem apostolicam de depositionibus Episcoporum; ne videlicet Episcopus Romanus & reliqui occidentales deciperentur ab Episcopis dejectis.

IV. Innocentius primus avox vulnus infixit auctoritati synodi provincialis Macedoniæ in causa Bubaly & Tauriani. Congruentibus autem Episcopis Macedoniæ, non attulit Sardicenses canones, aut Nicænos, sed æquitate.

I. **P**OST explicata duo relationum genera quæ sedi Romanæ tribuebant jus cognoscendi de causis provincialium post judicia synodorum, superest ut tertium relationis genus usurpatum fuisse ostendamus, quæ ad sedem apostolicam tanquam ad caput omnium Ecclesiarum fiebat à Concilio generali aut nationali, ut rerum constitutarum executio consequeretur auctoritate Pontificis Romani. Genus illud relationis illustriori exemplo probari non potest quàm ex epistola synodica Concilij Sardicensium, in qua patres fatentur se relationem illam ad Papam Iulium mittere tanquam ad caput, sed ita tamen ut ab eo non petant confirmationem rerum à se constitutarum, sed tantum ut certiores de his faciat Episcopos Italia, Sicilia, & Sardinia. *Hoc enim optimum, inquit, & valde congruentissimum esse videbitur, si ad caput, id est, ad Petri Apostoli sedem, de singulis quibusque provinciis Domini referant sacerdotes.* Intra: *Tua autem excellens prudentia disponere debet ut per tua scripta qui in Sicilia, qui in Sardinia, & in Italia sunt fratres nostri, quæ acta sunt & quæ definita cognoscant, & ne ignorantes eorum accipiant litteras communicatorias quos extra episcopatum postea sequentem esse scribimus, inquit, qui*

Epist. Synod. Conc. Sardic. 19. Hilari. in Fragm.

Mactur ep. 1. & 1. Innoc. ep. ad Viætricium ad Alexandr. ad Episcopos Macedoniæ, & ad quædam. Tolet.